

Sygn. akt I ACa 553/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 grudnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Jolanta Terlecka
Sędzia:	SA Zbigniew Grzywaczewski (spr.)
Sędzia:	SA Ewa Popek
Protokolant	sekr. sądowy Agnieszka Pawlikowska

po rozpoznaniu w dniu 4 grudnia 2013 r. w Lublinie na rozprawie

sprawy z powództwa J. P.

przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej
z siedzibą w W.

o zadośćuczynienie i odszkodowanie

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia
28 czerwca 2013 r., sygn. akt I C 356/11

I. oddala apelację;

II. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powódki J. P. kwotę 1.800 (tysiąc osiemset) zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I ACa 553/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28.06.2013 r., Sąd Okręgowy w Lublinie zasądził od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powódki J. P. zadośćuczynienie w kwocie 100.000 złotych i odszkodowanie w kwocie 9.962 złote z ustawowymi odsetkami od dnia 27.05.2011 r. do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu Sąd I instancji podał, że w dniu 31 października 2009 roku w miejscowości S. kierująca samochodem osobowym marki V. (...) A. T., doprowadziła do zderzenia z samochodem osobowym marki P. kierowanym przez powódkę J. P., w wyniku którego powódka J. P. doznała obrażeń ciała.

W wyniku opisanego powyżej zdarzenia powódka doznała urazu wielonarządowego w postaci:

- pourazowego pęknięcia przepony,
- złamania żebra VI lewego,
- rany tłuczonej okolicy kolana prawego,
- dwupoziomowego złamania uda, przykrętarzowego i trzonu kości udowej,
- złamania kości nosa ze skrzywieniem przegrody nosa.

W dniu przyjęcia do szpitala u J. P. dokonano zszycia rany kończyny dolnej prawej oraz zastosowano wyciąg nadkostkowy za kończyną dolną lewą. W dniu 2 listopada 2009 roku zastosowano leczenie operacyjne wykonując zabieg laparotomii, zszycia przepony oraz drenaż lewej jamy opłucnowej. W dniu 10 listopada 2009 roku powódka została przeniesiona do Oddziału (...)tego szpitala celem dalszego leczenia. W Oddziale (...) (...) Publicznego Wojewódzkiego Szpitala (...) w C. powódka przebywała do dnia 10 grudnia 2009 roku. W dniu 10 listopada 2009 roku wykonano u powódki zabieg operacyjny w postaci zamkniętej repozycji złamania uda lewego i szyjki kości udowej i stabilizacji gwoździem Gamma, w drugim etapie dnia 20 listopada 2009 roku usunięto śrubę kompresyjną z gwoźdźca Gamma i wkręcono o 1cm krótszą, wykonano ryglowanie obwodowe 1 śrubą. Proces pooperacyjny przebiegł bez powikłań i powódka została wypisana do domu z zaleceniami antybiotykoterapii oraz kontroli w Poradni(...)

W dniu 5 lutego 2010 roku J. P. ponownie została przyjęta do Oddziału (...) (...) Publicznego Wojewódzkiego Szpitala (...) w C.. W trakcie pobytu na oddziale szpitalnym otworzyła się przetoka w ranie pooperacyjnej.

W dniu 22 lutego 2010 roku wykonano u powódki rewizję rany pooperacyjnej, płukanie gąbką garamycynową jednakże nie uzyskano wygojenia przetoki.

W wykonanym badaniu rtg stwierdzono martwicę głowy kości udowej i zaplanowano kolejny etap leczenia w postaci usunięcia materiału zespalającego i głowy kości udowej oraz wstawienie spaceru. Powódka została wypisana do domu w dniu 17 marca 2010 roku.

W dniu 12 kwietnia 2010 roku J. P. ponownie została przyjęta do Oddziału (...) (...) Publicznego Wojewódzkiego Szpitala (...)

w C.. W dniu 16 kwietnia 2010 roku wykonano u powódki zabieg chirurgiczny w postaci usunięcia pręta Gamma, głowy kości udowej, płukania jamy szpikowej, założono Spacer wykonany z protezy AM. Następnie rozpoczęto u powódki pionizację i naukę chodzenia bez obciążania lewej kończyny dolnej. Gojenie przebiegło bez powikłań, usunięto szwy i w dniu

28 kwietnia 2010 roku powódka została wypisana do domu.

W dniu 12 września 2010 roku J. P. ponownie została przyjęta do Oddziału (...) (...) Publicznego Wojewódzkiego Szpitala (...)

w C.. W dniu 21 września 2010 roku zastosowano leczenie operacyjne

w postaci usunięcia protezy tymczasowej Spacer, założenia panewki cementowej AURA i trzpienia bezcementowego Exeption. Przebieg pooperacyjny nastąpił bez powikłań. W dniu 30 września 2010 roku powódka została wypisana do domu.

W opinii biegłego sądowego w zakresie ortopedii i traumatologii narządów ruchu M. R.. Obecny stan zdrowia powódki jest stabilny, uzyskano zrost złamania trzonu uda i dokonano pomyślnie protezoplastyki lewego stawu biodrowego, zachowane są podstawowe parametry codziennego funkcjonowania domowego, utrzymuje się okresowa częściowa niezdolność do pracy, rokowanie na przyszłość – w ocenie biegłego – jest ostrożne. Powódka rokuje odzyskanie zdolności do pracy i poprawę wydolności narządów ruchu jednakże powódka nigdy nie powróci do stanu zdrowia sprzed wypadku. Biegły podkreślił zaistnienie u powódki powikłania zapalnego-ropnego, konieczność reoperacji, stosowania tak zwanych dystanserów stawu biodrowego, znaczne ograniczenia ruchowe powódki w zakresie dowolnego poruszania trwające ponad rok od urazu wynikające

z następstw urazu.

Według opinii biegłego sądowego psychologa B. O. oraz biegłego sądowego psychiatry M. M., w wyniku wypadku z dnia 31 października 2009 roku u powódki wystąpiły zaburzenia adaptacyjne lękowo-depresyjne z cechami zespołu stresu pourazowego. Uraz komunikacyjny i jego konsekwencje były czynnikiem na tyle obciążającym, że doprowadziły do ujawnienia się zaburzeń czynnościowych o charakterze przede wszystkim lękowym i depresyjnym: dyskomfortu psychicznego, przeżywania strachu przed ponownym wypadkiem. Wystąpiło przewlekłe, ale stosunkowo nieznaczne obniżenie nastroju i samooceny. Powódka ograniczyła życie towarzyskie, zamknęła się w sobie, pojawiła się drażliwość w kontaktach międzyludzkich, występowały niespecyficzne zaburzenia snu. Od strony psychiatrycznej powódka nie wymaga obecnie pomocy osób drugich w codziennym życiu i jest zdolna do samodzielnej egzystencji. Nie można ocenić ostatecznego czasu trwania zaburzeń powódki choć zespół stresu pourazowego jest z definicji stanem przewlekłym. Zaburzenia powódki powodują występowanie dyskomfortu psychicznego i stanowią obiektywną szkodę zdrowotną.

Powódka pismem datowanym na dzień 22 grudnia 2009 roku dokonała zgłoszenia szkody do (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. – ubezpieczyciela sprawcy szkody w ramach odpowiedzialności cywilnej. W piśmie tym zgłoszono żądanie wypłaty bezspornej części zadośćuczynienia w kwocie 40.000,00zł.

Ostateczne sprecyzowanie żądania wypłaty zadośćuczynienia w kwocie 175.000,00zł w postępowaniu likwidacyjnym powódka zgłosiła w piśmie z dnia 17 czerwca 2010 roku, doręzonego pozwanemu w dniu 20 czerwca 2010 roku. Sąd wskazał, iż uzasadnione jest zatem w realiach niniejszej sprawy roszczenie powódki zasądzenia odsetek od daty wskazanej w pozwie, tj. od dnia następującego po dniu doręczenia pozwanemu odpisu pozwu. Zgodnie bowiem z ar. 817 kc i art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003 roku, Nr 124, poz. 1152 ze zm.) zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie, czyli w realiach niniejszej sprawy pozwany pozostaje w zwłóce od dnia 18 lipca 2010 roku. Z uwagi jednak na fakt, iż Sąd będąc zobligowany treścią art. 321 kpc, który zakazuje wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie, Sąd zasądził odsetki ustawowe od powyższej kwoty zgodnie z żądaniem pozwu, tj. od dnia 27 maja 2011 roku (doręczenie pozwanemu odpisu pozwu nastąpiło w dniu 26 maja 2011 roku).

Sąd zasądził odsetki ustawowe od odszkodowania również zgodnie z żądaniem pozwu czyli od następnego dnia od daty doręczenia pozwanemu odpisu pozwu, tj. od dnia 27 maja 2011 roku (potwierdzenie odbioru odpisu pozwu), uznając, iż od tej daty pozwany pozostaje w zwłóce, na zasadzie art. 481 kc.

W złożonej apelacji, w części ustawowych odsetek, pozwany zarzucił zaskarżonemu wyrokowi naruszenie art. 481 § 1 kc w zw. z art. 14 ustawy z dnia 22.05.2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych i art. 6 kc poprzez niewłaściwe ich zastosowanie oraz przyjęcie, że odsetki od zasądzonych kwot należą się od dnia 27.05.2011 r., podczas, gdy z ustalonego stanu faktycznego, linii orzecznictwa Sądu Najwyższego i istoty postępowania dowodowego w sprawie wynika, iż „jedynym słusznym” terminem powstania po stronie pozwanej stanu opóźnienia jest data wydania wyroku przez Sąd I instancji.

Wniósł o jego zmianę i zasądzenie ustawowych odsetek od dnia 28.06.2013r.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja podlega oddaleniu.

Podniesiony w apelacji zarzut jest bezpodstawny nie może prowadzić do podważenia zaskarżonego wyroku.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia i wnioski Sądu I instancji i uznaje je za własne.

Na wstępie należy stwierdzić, że wbrew twierdzeniom apelacji wysokość krzywdy powódki oraz wysokość należnego jej odszkodowania były w chwili doręczenia pozwanemu odpisu pozwu już znane, gdyż powódka zakończyła leczenie szpitalne osiem miesięcy wcześniej (w dniu 30.09.2010r.). Wskazywana w apelacji opinia biegłych psychologa i psychiatry, że u powódki nadal występuje dyskomfort psychiczny (k. 403) potwierdza istnienie skutku tego wypadku, a nie „nowej” krzywdy. Zasądzone odszkodowanie (zwrot kosztów opieki) również dotyczy okresu wcześniejszego (od 31.10.2009 r. do 22.02.2011 r.).

Jest niesporne, że zasądzone zaskarżonym wyrokiem kwoty zadośćuczynienia i odszkodowania zostały zgłoszone do zapłaty już w postępowaniu likwidacyjnym i takie pismo zostało doręczone pozwanemu 20.06.2010 r.

Opóźnienie pozwanego w wypłacie zasądzonych kwot od dnia 27.05.2011 r. jest ewidentne (art. 481 § 1 kc).

Przypomnieć należy, że w orzecznictwie utrwalone jest stanowisko, iż orzeczenie Sądu przyznające zadośćuczynienie ma charakter rozstrzygnięcia deklaratoryjnego, a nie konstytutywnego. Zobowiązanie do zapłaty zadośćuczynienia ma charakter zobowiązania bezterminowego i przekształca się w zobowiązanie terminowe poprzez wezwanie wobec dłużnika do jego spełnienia (art. 455 kc). Ma tutaj jeszcze – wbrew twierdzeniu apelacji – zastosowanie art. 14 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (...), który wydłuża termin spełnienia świadczenia do 30 dni od daty tego zgłoszenia (wezwania do zapłaty), ale i nakłada na zakład ubezpieczeń – czego skarżący nie zauważa – obowiązek przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22.02. 2007 r., I CSK 433/06, LEX nr 274209, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18.02.2010 r., II CSK 494/09, LEX nr 602683, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14.01.2011 r., I PK 145/10, LEX nr 794777, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16.12.2011 r., V CSK 38/11, LEX nr 1129170 i wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8.08.2012 r., I CSK 2/12, LEX nr 1228578).

Pozwany dysponował w postępowaniu likwidacyjnym pełną dokumentacją medyczną dotyczącą leczenia powódki, a zatem mógł i powinien poczynić właściwe ustalenia i nie może powoływać się na to, że „dopiero” w postępowaniu sądowym zostały wywołane opinie biegłych.

Dodać należy, że skarżący pozwany całkowicie bezpodstawnie powołuje się na nieaktualne już poglądy Sądu Najwyższego wyrażone w orzeczeniach z dziewięćdziesiątych lat minionego stulecia, gdyż we wskazanych wyżej orzeczeniach (zwłaszcza w uzasadnieniu w/ w/ wyroku z dnia 22.02.2007r., I CSK 433/06) Sąd Najwyższy podkreślił, iż poglądy te były aktualne w okresie bardzo wysokiej inflacji, gdy ustawowe odsetki spełniały funkcję waloryzacyjną, ale nie obecnie, gdy inflacja jest niska.

Z tych względów, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 kpc orzekł jak w sentencji.

O kosztach procesu za II instancję orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 i 391 § 1 kpc oraz § 2 ust. 1 i 2 w zw. z § 6 pkt 5 i § 12 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349, ze zm.), które stanowią wynagrodzenie pełnomocnika powódki w wysokości 75 % stawki minimalnej.